

Stads klooster
Mariken

Beleidskader 2022 Stads klooster Mariken DROOM & DAAD

*Je bent van harte welkom bij Stads klooster
Mariken.*

*Een plek om stil te staan bij wat je drijft. Bij wat
je overstijgt. Op weg naar licht of rust. Het
Stads klooster staat nadrukkelijk in de wereld.
We willen net zo graag halen als brengen.*

*We staan voor nieuwsgierig en vrijzinnig
onderzoek in het kleurrijke spirituele landschap
van Nijmegen.*

Wees welkom, we zien je graag.

1. Droom en daad in 2022 op weg naar 'Een huis waar alles woont'

De coronapandemie leert ons hoe alles met alles verbonden is: planten, dieren en mensen op een kwetsbare planeet. Ineens krijgt het oude woord katholiek een hoogst actuele betekenis. Het woord komt uit het Grieks (καθολικός - katholikos), wat algemeen of universeel betekent. In de encyclieken 'Laudato Si' en 'Fratelli Tutti' roept paus Franciscus 'alle mensen van goede wil' op om met respect en eerbied om te gaan met de aarde en de armen. De ommekeer waartoe de paus oproept is ingrijpend: economie, politiek, maatschappij, ja óók de kerk moeten gericht zijn op het behoud van de schepping, op het verbeteren van de levensomstandigheden van de zwaksten en op het welzijn van de generaties die na ons komen. Dat is een oproep over de grenzen aan gelovigen en ongelovigen van alle nationaliteiten en generaties. Daarom willen we als Stadsklooster Mariken ook een plaats zijn en steeds meer worden van 'een huis waarin alles woont'. Huub Oosterhuis schreef daarover en is een droom die ons al heel lang vergezelt, die we vierend levend houden en waar we in Nijmegen handen en voeten aan willen geven.

'Ik zou graag een keten van huizen zien ontstaan- en aangrenzend: opvanghuizen voor asielzoekers, gastverblijven, kloosters van de eenentwintigste eeuw, communiteiten waar ook ongewone, onmogelijke mensen kunnen wonen; samen met gewone, voor het snelle leven van de komende eeuw iets meer toegeruste mensen. Ik zou graag een netwerk van huizen zien ontstaan waar het grote 'land-wij-mensen-alles voor allen'-verhaal wordt gelezen, gespeld, gezongen, ondervraagd, uitgelegd, betwijfeld, aangevochten, bepleit, en weer gezongen alsof het leven ervan afhangt.'
Uit: Huub Oosterhuis – Een huis waar alles woont (Balans, 1996).

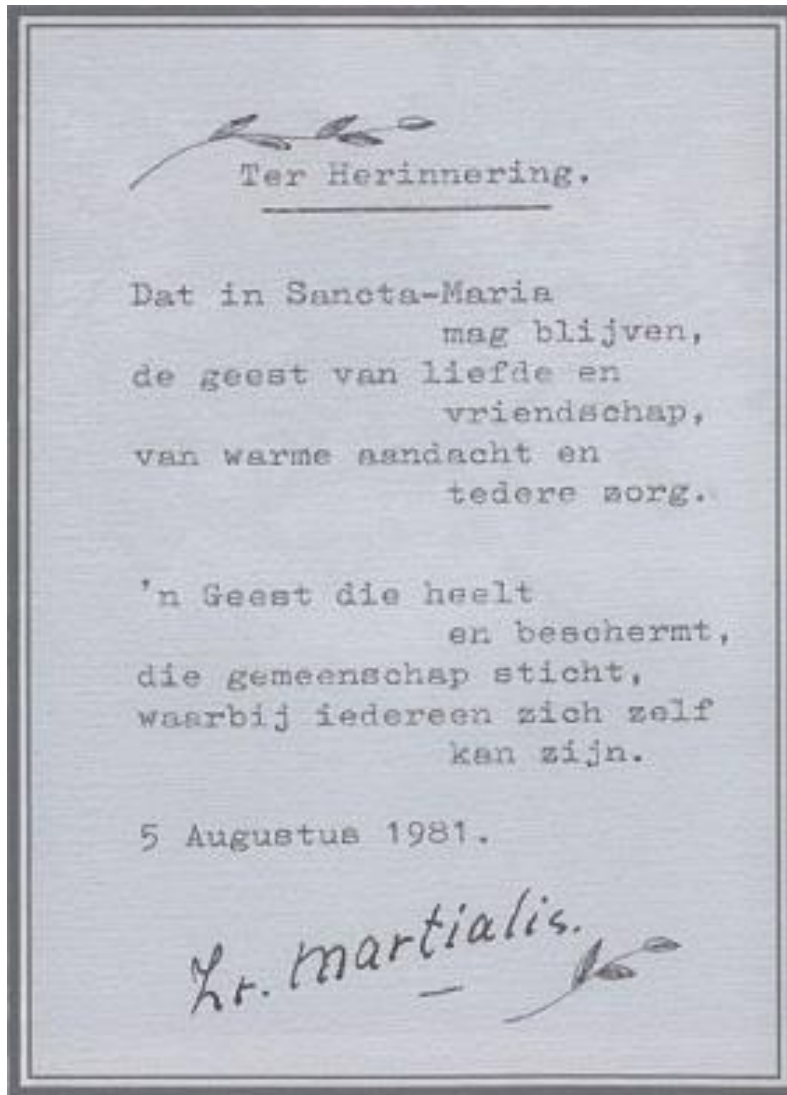
Dat doen we in kleine maar heel concrete stappen, waarbij we onderzoeken hoe we kerk kunnen zijn voor mensen die zich (nog) niet willen binden. We kijken of we een plek kunnen vinden midden tussen kleine en grote mensen zonder ons af te vragen of ze tot onze gemeenschap willen behoren. We willen met ze stil staan bij wat hen en ons drijft. In de hectiek van alledag willen wij rust, stilte en reflectie bieden op de plekken waar we zijn. Samen zoeken we naar de intrinsieke waarde van ons bestaan. De leefregel van Augustinus en onze traditie helpen daarbij want de spiritualiteit van Stadsklooster Mariken is mede gebaseerd op de Augustijnse spiritualiteit. In de zondagse vieringen wordt hier regelmatig aandacht aan besteed.

Met de overgang van 'Augustijns Centrum De Boskapel' naar 'Stadsklooster Mariken' in 2019 hebben we een belangrijke stap gezet. René Grotenhuis (†) was de dagvoorzitter van het symposium Spiriscapes in Nijmegen. De overgang van het zelfstandige 'Augustijns Centrum de Boskapel' naar 'Stadsklooster Mariken' werd gemarkeerd. Mede naar aanleiding van dit symposium schreef hij een slothoofdstuk voor zijn boek 'Van macht ontdaan': Naar binnen trekken? Naar buitende uitdragen! Daarin schrijft hij:

'Het initiatief van het stadsklooster dat in Utrecht, maar ook in middelgrote steden als Nijmegen, Arnhem en Zwolle ontwikkeld wordt, kan een prima plek zijn voor christelijk geïnspireerd nadenken over de wereld van vandaag en de bijdrage van het christelijk geloof aan die wereld'.

Citaat bij het overlijden van René Grotenhuis:

'Verbinding, gemeenschapszin, de overtuiging dat alles wat mensen samendoen begint bij verbondenheid, dat was de grond van René Grotenhuis' denken en handelen'.

In het voorjaar van 2023 verwachten we met tal van partners een grote stap te kunnen zetten door te verhuizen naar ons nieuwe onderkomen 'Sancta Maria'. Dat ontwikkelt zich tot een wijkje in het dorp Hees in de stad Nijmegen. Samenleven verstaan we daar letterlijk: jong met oud, mensen met en zonder handicap, twijfelaars, gelovigen en zoekers. En we herkennen ons allemaal in de tekst op het herinneringsprentje van Zr. Martialis uit 1981. Ze schreef het toen de Zusters van Ronse het pand Sancta Maria verlieten. Deze tekst wordt het devies voor bewoners en bezoekers.

De geest van liefde en vriendschap verbindt ons ook met onze Augustijnse wortels. Het is ook de Geest die ons wellicht de weg wijst naar een andere toekomst dan die we altijd gekend hebben. Het is ook de weg, die in de encyclieken 'Laudato Si' en 'Fratelli Tutti' wordt gewezen: zorg voor de aarde en het ervaren van diversiteit als natuurlijke ordening. De actuele werkelijkheid is, dat kerken buiten hun muren vooral mensen aantreffen waarbij nog nauwelijks geloofskennis aanwezig is. We zullen dus moeten leren bouwen 'met los zand' op basis van een gedeeld verlangen, zoals door Zr. Martialis verstaanbaar verwoord is voor mensen buiten de christelijke traditie. In 2022 zullen we ons vooral aandacht moeten geven aan het kennismaken met onze 'huisgenoten' om voorwaarden te kunnen scheppen voor het samenleven in Sancta Maria. Pas later kan deze mini samenleving dienstbaar zijn aan het nadenken over de wereld van vandaag en de bijdrage van het christelijk geloof aan die wereld. Door kleiner te doen, gaan we groter denken.

Citaat Pablo Picasso:
'Ik zoek niet, ik vind. Zoeken dat is uitgaan van het oude in een willen van het bekende in het nieuwe vinden dat is het volledig nieuwe, ook in de beweging. Alle wegen zijn open en wat gevonden wordt, is onbekend. Het is een waagstuk, een heilig avontuur.'

2. Droom en daad in aandachtsvelden

We onderscheiden zeven aandachtsvelden die hieronder worden uitgewerkt:

- Wekelijks vieren
- Regel van de Liefde
- Hybride stadsklooster
- Bijzondere vieringen en events
- Verbinding met kinderen en jongeren
- Bestuur en financiën
- Huisvesting

Wekelijks vieren

Wekelijks en op bijzondere dagen komt de gemeenschap bijeen 'om te doen wat ondenkbaar is'. We houden onze droom gaande. De kwaliteit van onze vieringen wordt alom gewaardeerd en verdient voortdurende aandacht. We zien vieren als een dienst aan een maatschappij die meer ziel kan gebruiken. We willen daarom ook blijvend aandacht voor de muziek, de koorrepetities, scholing van lectoren en de inzet van de liturgiegroep en koster.

Regel van de Liefde

Een gemeenschap heeft een 'leefregel' nodig. Op initiatief van de meditatiegroep verdiept een groep zich maandelijks in de Regel van Augustinus. Hij heeft zijn Regel oorspronkelijk geschreven als 'huisregel voor vrienden' en vat samenleven breder op dan andere kloosterregels: het gaat niet alleen over samen bidden en werken, maar óók over samen plezier en ruzie maken, samen een groep zijn, samen op weg zijn. De regel is daardoor gemakkelijk te vertalen naar andere vormen van samenleven / gemeenschap, zoals geloofsgemeenschap, gezin of werkkring. Daarom halen ook niet-kloosterlingen vaak inspiratie uit deze Regel, die ook wel een 'Wij-Regel' wordt genoemd.

Hybride stadsklooster

De ervaringen met online-activiteiten laten zien dat 'online gaan' veel meer is dan het opnemen en uitzenden van fysieke activiteiten. We willen onderzoeken hoe klassieke fysieke vormen vertaald kunnen worden naar online-vormen. En andersom verwachten we dat de fysieke vormen op hun beurt ook weer beïnvloed worden door de ervaringen van de online-presentie. Welke nieuwe online-vormen zijn er te ontdekken, en komen we daardoor wellicht ook tot nieuwe fysieke vormen? Kan de online-presentatie zo vormgegeven worden dat zij als volwaardig wordt ervaren? Biedt een stevige online-poot wellicht de kans om als Stadsklooster de mensen nog beter van dienst te kunnen zijn bij hun spirituele zoektocht?

Bijzondere vieringen en events

Samen met anderen organiseren we vieringen op het snijvlak van religie en cultuur, zoals Roze Viering, Om Alle Zielen, enzovoorts. Denk ook aan de combinatie met een concert, tentoonstelling of een ander (maatschappelijke) initiatief. Meditatieve, stille vieringen en vieringen waar juist muziek de ruimte biedt om boven onszelf uit te stijgen. En we zijn er natuurlijk bij geboorte, huwelijk, dood en andere ingrijpende of heugelijke gebeurtenissen. We steunen bij scharnierpunten in de samenleving, zoals herdenkingen, rampen, aanslagen.

Verbinding met kinderen en jongeren

In 2022 zijn er drie nieuwe vrijwilligers gestart met de werkgroep kindervieringen. We beseffen dat jongeren niet vanzelfsprekend naar ons toekomen. Wij proberen dus naar hen toe te gaan. In samenwerking met Ieder Talent telt, Bindkracht 10 en United for all hebben we nu een wekelijkse gespreksgroep over thema's die jongeren zelf aandragen, zoals eenzaamheid, prestatiedruk, depressie, drugsgebruik, gender- en liefdesperikelen, schulden, enzovoorts. De gesprekken worden ook verwerkt in podcasts en video's onder de naam 'Nimma Talks'.

Bestuur en financiën

Per 30 januari 2022 zijn twee bestuursleden afgetreden en zijn vier nieuwe bestuursleden aangetreden. De Kloosterraad heeft nog steeds een minimale bezetting. We gaan ons in 2022 beraden over hoe we vormgeven aan draagvlak en betrokkenheid binnen de gemeenschap en over functie van Kloosterraad en Kapittel. In 2022 zal het bestuur zich buigen over de nieuwe taakverdeling en over de functie en inrichting. De financiën blijven ook in 2022 een belangrijke en precaire rol spelen. Nu recent is gebleken dat de beoogde werkgroep geldwerving de opdracht heeft teruggegeven, verdient dit onderwerp prioriteit.

Huisvesting

In de geest van de tekst 'Een huis waar alles woont' zijn we sinds mei 2020 in gesprek met Van de Water Beheer over een herbesteding van het gebouw Sancta Maria aan de [Bredestraat 170, 6543 ZZ Nijmegen](https://www.google.nl/maps/@51.9111111,5.1111111,15z). We denken daar als stadsklooster een verbindende schakel te kunnen zijn voor zowel bewoners als bezoekers. Het gaat dan om mensen van verschillende leeftijden, met en zonder zorgbehoefte. Met name de kapel wordt dan een plek om stil te staan bij wat je drijft en inspireert. Bij wat je overstijgt. Op weg naar licht of rust. Om de exploitatie mogelijk te maken voeren we nu met name gesprekken met partijen die de nieuwbouw willen en kunnen bekostigen.

3. De activiteiten 2022 verder toegelicht

<p>Liturgie Voorgangers Lectoren Liturgiegroep Koor en musici Kosters Streaming</p>	<p>Wekelijks en op bijzondere dagen komt de gemeenschap bijeen 'om te doen wat ondenkbaar is'. We houden onze droom gaande. De kwaliteit van onze vieringen wordt gewaardeerd en krijgt onze voortdurende aandacht. We zien vieren als een dienst aan een maatschappij die meer ziel kan gebruiken. We willen daarom ook blijvende aandacht voor koorrepetities, scholing van lectoren en de inzet van de liturgiegroep en kosters. Speciale aandacht vragen ook de vieringen waarin minder gezongen wordt met ondersteuning van koor. In 2021 is streamen van groot belang geworden. CGKV heeft hierin fors geïnvesteerd en wij hebben een steeds professioneler team, dat nog verdere uitbreiding gebruiken kan.</p>
<p>Meditatieve vieringen</p>	<p>Iedere dinsdagavond wordt door de Familia Augustiniana een meditatieve viering voor belangstellenden verzorgd rond een tekst van Augustinus. Er is een vaste groep die de vieringen wekelijks bijwoont en ook mee draagt.</p>
<p>Kindernevendienst</p>	<p>In 2022 zijn enkele nieuwe vrijwilligers actief geworden voor de werkgroep kinderen. Zij houden regelmatig Kindernevendiensten.</p>
<p>Diaconie Vasten- en Adventsactie Amnesty Ziekenbezoek</p>	<p>De werkgroep diaconie is klein en zeer actief. De Adventsactie ondersteunt het werk van de Voedselbank Nijmegen-Overbetuwe. De Amnestywerkgroep vraagt tijdens en na vieringen aandacht voor haar werk en zoekt naar uitbreiding.</p>
<p>Regel van de Liefde</p>	<p>Om de geloofsgemeenschap van het Stadsklooster Mariken in de gelegenheid te stellen meer kennis te laten maken met de Augustijnse spiritualiteit worden ook in 2022 enkele activiteiten aangeboden door de Augustijnse lekgroep 'Familia Augustiniana Boskapel'. Deze groep maakt onderdeel uit van de 'Familia Augustiniana Nederland'. Naast de wekelijkse vieringen is door de Familiagroep eind 2021 gestart een cursus van 9 avonden. De cursus wordt gefinancierd uit bijdragen van de deelnemers. Op een interactieve wijze wordt kennis gemaakt met de Regel van Augustinus. Het bestuderen van de Regel is zeer geschikt om de Augustijnse spiritualiteit nader te leren kennen. De kern van de Regel is de liefde tot de ander en tot de Ander, want 'God is liefde en liefde is God'. Daarom staat de liefde tot de ander centraal in de Regel van deze kerkvader. De leerkring wordt begeleid door de Joost Koopmans OSA, die de Regel 'vertaalt' naar het leven van alle dag binnen en buiten de kloostermuren. Na de pauze wordt in subgroepen gereflecteerd wat iedereen ook zelf met desbetreffend hoofdstuk van de Regel zou kunnen. In de loop van 2022 zal de mogelijkheid worden onderzocht om hier een podcast van te maken, zodat belangstellenden ook op deze wijze kennis kunnen maken met de Regel van Kerkvader Augustinus.</p>
<p>Hybride stadsklooster</p>	<p>In de coronatijd 'deden we maar wat' met het streamen van vieringen, met het project Hybride Stadsklooster zijn we nu een proces ingegaan van praktijk en reflectie. We werken aan het ontwikkelen van diverse online-vormen. En we organiseren een traject van reflectie waarbij een expert-klankbordgroep van deskundigen van uiteenlopende disciplines het Stadsklooster Mariken begeleiden en tevens als laboratorium gebruiken. Aansluitend aan de 'Online Startdriedaagse' die plaatsvond in september en oktober 2021, volgt medio 2022 een tussentijdse evaluatie. In het voorjaar van 2023 vindt een slotsymposium plaats.</p>

Roze viering en activiteiten	De roze activiteiten zijn niet alleen voor de LHBTIQ+ van belang. In een polariserende samenleving kun je niet stoppen met aandacht te vragen voor minderheden, simpel omdat deze groepen een appèl op ons doen. Diversiteit en inclusiviteit zijn blijvende thema's, juist voor een geloofsgemeenschap die zorg wil dragen voor 'een nieuwe aarde'. Daar worden we samen sterker van. In februari 2022 vieren we de 'Dag van de Liefde' met een kleurrijk vormgegeven viering, waarin geloof en LHBTIQ+ vanzelfsprekend samengaan. We werken hierbij samen met externe partijen. In oktober 2022 nemen we deel aan de Coming Outdag en het Lesbienne Festival. Het programma wordt nader uitgewerkt met COC. We denken aan: muziek centraal (koor of solist), een verhalenverteller, een spelvorm en een film over liefde, geloof en LHBTIQ+.
Om alle Zielen	We hebben een werkgroep, waarin diverse disciplines vertegenwoordigd zijn: beeldend kunstenaars en musici, deskundigen op het gebied van rituelen en rouwverwerking en een cineast. Het evenement staat gepland op 2 november 2022 en is zowel voor de eigen gemeenschap als voor incidentele bezoekers bedoeld. Kijk hier naar de ' Gang van het gemis '.
Nimma Talks	In 2022 willen we de ervaringen met de gespreksgroep voor jongeren verder uitbouwen door middel van het regelmatig verspreiden van podcasts en video's en daaraan gekoppelde events. Hier vind je een voorbeeld van een video .
Filmavonden	Er zijn enkele filmavonden gepland in het voorjaar. Herbezinning op dit samenwerkingsverband in 2022 is gewenst.
Vervolgactiviteiten 'Voltooid Leven'	Voor de corona lockdown hebben we een uiterst gewaardeerd symposium over het Voltooid Leven georganiseerd. De geplande vervolgactiviteiten moesten worden opgeschort en we merken dat het thema wat op de achtergrond raakt. We verwachten dat het onderwerp opnieuw op de agenda komt, dat mogelijk tot een vervolgactiviteit kan leiden in 2022.
Vervolgactiviteiten 'Profetisch alternatief'	Met het initiatief ' Een profetisch alternatief na Corona? ' bezint Stads klooster Mariken zich op de traditie van de oudtestamentische profeten. In crisissituaties zagen zij juist de kansen voor een alternatief, het visioen en een toekomst van een heel andere orde. De coronacrisis heeft laten zien dat de oude orde niet meer draagt en dat we nieuwe perspectieven nodig hebben.
Pioniersplek	Het grondidee van Stads klooster Mariken is de 'verbinding met de context'. Ons doel is het dat mensen die op zoek zijn in het brede spirituele landschap, of ze zich nu willen binden of niet, zo goed mogelijk hun spiritualiteit kunnen ontwikkelen ('ontdek de kloosterling in jezelf'). Stads klooster Mariken wordt gedragen onze kerkgemeenschap die gaat in 2022 functioneren als pioniersplek. Ons pioniersteam bestaat uit mensen die zich in bijzondere mate willen inzetten, zowel voor de bestaande gemeenschap alsook voor de nog te bereiken mensen. Daarnaast zoeken we de samenwerking met andere initiatieven om zingeving in Nijmegen een prominenter gezicht te geven en met anderen leerpunten te delen, om elkaar te inspireren en om geïnspireerd te worden. We koppelen de Pioniersplek aan het project 'Hybride Stads klooster'. Concreet hebben we nog expertise (of mensen) nodig op het gebied van communicatie. We zullen ook deelnemen aan de pionierstrainingen. De afspraken met de PKN zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

Grace upon Grace	Organisaties worden door Grace upon Grace een jaar lang ondersteund bij het verstevigen en verdiepen van hun initiatief en komen daarbij intensief in contact met de dragers van andere initiatieven via diverse uitwisselingsbijeenkomsten. Stadsklooster Mariken ambieert om mensen bij elkaar te brengen, na te laten denken wat er speelt, nieuwe inhoud te laten ontdekken en dit vervolgens ten goede laten komen aan de wereld en samenleving. Wij doet dit pionierend en onderzoekend vanuit oecumenisch perspectief. Hiermee heeft Stadsklooster Mariken een brugfunctie naar zowel katholieken als protestanten.
Bestuur en financiën	Per 30 januari 2022 bestaat het bestuur uit de volgende personen: <ul style="list-style-type: none"> • Marie-Cecile Rossen (voorzitter) • Ruud van Gisteren (secretaris) • Nelleke Vonk (penningmeester) • Nico Dieteren (portefeuille liturgie en gemeenschapsopbouw) • Margreeth Vogelezang (portefeuille projecten en huisvesting) Ook in 2022 is er veel aandacht voor de financiële situatie: bezuinigen waar mogelijk en werven van (liefst structurele) inkomsten.
Communicatie Ledenadministratie Marikenmail Op de Hoogte Website Sociale media	In coronatijd hebben we veel aandacht moeten hebben voor de communicatie. De ledenadministratie is op orde gebracht, belcontacten zijn aangemoedigd en de website is vernieuwd. In 2022 gaat de wekelijkse Kluizenaarsmail verder als 'Marikenmail'. Door de toegenomen digitalisering is er extra aandacht voor AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). De communicatie vindt regelmatig digitaal plaats. We merken dat iedereen gaat wennen aan het gebruik van beamer tijdens de vieringen en we zien ook de digitale geletterdheid onder oudere mensen toenemen. Deze ontwikkeling zal doorgaan en we zullen in 2022 ook een beslissing nemen over functie en verschijnen van het contactblad 'Op de Hoogte'. Daarnaast hebben we ook de kracht van korte pitches na de viering ontdekt om meer mensen te betrekken bij het beleid.
Huisvesting	In afbeelding op pagina 5 zijn partijen genoemd met wie we nu besprekingen voeren over de invulling van het gebruik van het gebouw, de leefregels, de financiering en de organisatie van Sancta Maria . Na de vele bilaterale contacten in 2021 organiseren we met de partners 'buffettafels' om deze opdracht nader uit te werken. We beschikken inmiddels over een uitgebreid gespreksdossier. We onderzoeken de mogelijkheden voor externe financiering in de opstartfase (eerste helft 2022).